

Skomakaren Lars Persson

Lars Persson.

Född 1781-03-07 i Harg.

Död 1854-04-07 i Harg.

Gift 1810-12-30 i Harg med

Britta Persdotter

Född 1783-10-18 i Harg

Död 1849-11-08 i Harg

Barn:

Pehr.

Född 1813-10-26.

Anna-Britta.

Född 1823-01-23.

Skomakare

Handel och hantverk accepterades tidigare inte på landsbygden, så hantverkare och handelsmän höll till i städerna. Bönderna höll dock på med hantverk, inte minst för husbehov, och till en viss del för handel på landsbygden

På 1680-talet fick i begränsad utsträckning några yrkeskategorier rätt att slå sig ner på landsbygden för att utföra sitt yrke. Det var framförallt skräddare, smeder och skomakare. De kallades sockenhantverkare och hade enbart tillstånd att verka inom "sin" socken. Det var sockenstämman som utsåg vilka som fick verka som sockenhantverkare i den aktuella socknen. Sockenhandverkarna var inte anslutna till något skrå som var fallet med hantverkarna i städerna och det fanns heller inga krav på att de skulle ha kvalifikationer i form av gesällbrev. Sockenhandverkarna kallades även gärningsmän.

Skomakarna ambulerade mellan gårdarna, där bönderna själva tillhandahöll materialet, oftast egen produktion av textilier, skinn och läder. Betalningen bestod främst av kost och logi.

Lars Persson

I Herrens år 1781 föddes i Uppland gossen Lars den 7:e mars i en stuga på Löhammars ägor, Hargs socken. Hans föräldrar var den 27-årige gruvdrängen vid Björsta gruvor Per Larsson och modern den 30-årige Britta Jacobsdotter. I familjen fanns dessutom 2-årige Margta som var föräldrarnas första barn. Till samma hushåll räknades även farföräldrarna, den 70 årige Lars Larsson vilken titulerats både som kyrkvaktare och spågubbe enligt noteringar i dödsboken för sig

själv och sin 67-årige hustru Margta Persdotter.

I husförhörslängden för familjen står det att de hör till gårdens husfolk, husfolk har beskrivits som personer med särskilda kunskaper vilka bodde hos någon gårdsägare. Det kunde vara lärare för en gårdsägares barn eller "hantverkare" som skötte om gården men även annat folk som var bundna till gården.

Hur mycket den 3-årige Lars är medveten om

att familjeförhållandena ändras är väl oklart men den 28:e september 1783 dör hans farfar Lars av kallbrand. Året efter dör både farmodern Margta av Lungshot den 27:e juni och den 20:e september dör hans far Per av Lunginflammation eller som det står i dödsboken "håll och sting".

Lars mamma, Britta Jacobsdotter, gifter den 14:e oktober 1785 om sig med Johan Matsson från Löhammar med vilken hon får ytterligare två barn, Mats som föds den 29 juli 1786 och Britta den 10 oktober 1789. Om det är sviter efter förlossningen som orsakar att Britta får frossa är okänt men frossan orsakar hennes död den 19 oktober 1789 och en månad senare dör även hennes två yngsta barn Mats och Britta.

Lars som nu blivit åtta år gammal noteras i fortsatta husförhörslängder som styvson till Johan Matsson och dennes nya hustru Britta Andersdotter. Lars storasyster Margta flyttar från familjen något år efter moderns död, troligen får hon tjänst som piga någonstans. Den nya familjen utökas med ytterligare två barn och Lars bor kvar som styvson till 1810.

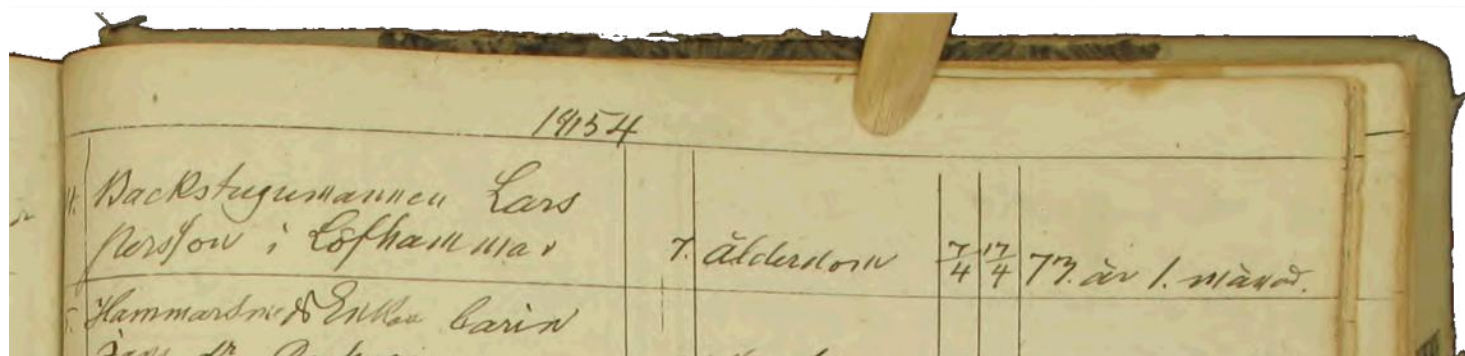
År 1810 gifter sig Lars med Britta Persdotter från Harg och tillsammans bildar de ett eget hushåll i Löhammar. I vigselboken kan läsas att de tagit ut lysning den 11:e, 18:e och 25:e december 1810 och att de vigs den 30:e december, Lars tituleras som dräng och hans hustru som piga. Det noteras också att brudens bror Per Persson är närvarande, säkerligen som giftoman för sin syster.

I kommande husförhörslängder mellan 1810 och 1834 har Lars titulerats som Skomakare, det har

även noterats att han är ofärdig. På vilket sätt Lars är ofärdig framgår inte i kyrkoböckerna, inte heller om han är självlärd som skomakare eller om han gått i lära hos någon. Han har troligen fått sockenstämmans tillåtelse att utöva skomakaryrket och eftersom han titulerar sig som skomakare under så många år får han väl antas ha varit duglig i sitt värv. Antagligen fick Lars utöva sitt yrke på gården eller så besökte han olika gårdar och tog hand om de skor som behövde repareras på plats.

Lars och Britta får två barn, Per föds den 26:e oktober 1813 och Anna-Britta den 3:e januari 1823. Från 1829 års husförhörslängd noteras Lars som "Backstugumannen" och några år senare att han och hustrun Britta är befriade, befrielsen gällde väl att de inte behövde betala någon skatt.

Dottern Anna-Britta flyttar 15 år gammal till en bondgård i Löhammar där hon fått tjänst som piga, hon gifter sig senare med Båtsmannen Carl-Erik West som också är från Löfhammar. Sonen Per gifter sig med Britta Ersdotter och bor tillsammans med hustru och barn kvar i hushållet. År 1849 blir Lars änking då hustrun Britta dör vid 66 års ålder, för henne noteras det i dödsboken att hon dog den 8:e november av kolik och att hon var fattighjon. År 1852 flyttar sonen Per med familj till Hökhuvud och Lars blir då ensam kvar i hushållet. Lars stund på jorden varar fram till den 7:e april 1854 då följande noterats i Hargs dödsbok.

År 1854 den 19de April. förrättades Bouppteckning efter
 Bockstugumannen Lars Petersson i Lofhammar,
 som dog den 7de i denna månad, och efter sig
 lämnade som arvingar, myndige Son Pehr och
 Dottern Anna Brita, gift med Irono Batsmannen
 Carl Eric Wäst afven i Lofhammar. Kvarlåtens
 Skapen uppgafs af Wäst Hersten som följer N:o 1.

	Banko
1. Mk. 96. Koppar Kattel, en Stupa	2. 4.
1. Mk. Gryta 96. en Stokpanna	24.
1. Mk. Säng, en Kramstol, etc 96. Wagguker	2. 8.
1. Mk. 96. Hyll, en Kista, Kåfuddon	1.
1. Mk. Liten Skina, en Kramad	8.
2. Mk. Raskar, 2. Mk. Byxor 3. Mk. Wäskor 96.	2.
4. Mk. Skjortor, en Halsduk	40.
1. Mk. 96. Skoflor, en Skätt, en Mösja	1.
1. Mk. Bäster, 2. Mk. Kuddar 96.	1. 16.
1. Mk. Säng Tecke 96. 1. Mk. Skiff och 4. 96. Nat	1. 8.
1. Mk. Lina, en Upp, en Stöll	16.
1. Mk. Stugu Byggnad med Kammar och Yrskuga	23. 16.
2. Mk. 96. Wader, etc. Wälseder	8.

Summa Inventarij R. N. B. = 113. 44.

Att det riktigt blifvit uppfisat och att ingenting af
 upfatligen dött försäkras under edlig förbindelse.
 Datum förut öfware. Anna Brita Lars Dotter
 B. m. a. k.

i Närvarande Bouppteckningsmän
 H. W. Sjöberg Jan Mattsson i Lofhammar
 De fattigas andel 3. 7/2 13. 00. Det till Hvar
 Fattigaste gifvit
 G. Sjöberg

Lars Persson
Född 1781-03-07 i Harg
Död 1854-04-07 i Harg

På min sida

Några ättlingar till Lars

På din sida

Anna-Britta Larsdotter.
Född 1823-01-03 i Harg.
Död 1891-02-12 i Harg

Anna-Karin Löfkvist
Född 1852-01-01 i Harg .
Död 1926-10-25 i Harg

Karl-Johan Jansson.
Född 1879-07-09 i Harg
Död 1902-04-23 i Harg

Jansson, Elin Linnea.
Född 1902-11-09 i Harg
Död 1980-12-16 i Vaksala

Venny Wahlström
Född 1924-07-19 i Valö
Död 2010-09-04 i Uppsala

Stefan Westerberg
Född 1951-04-30 i Uppsala